

Remzi Kaptan
Çocuklar İçin Uygulamalı
Alevilik Dersleri

Remzi Kaptan

Çocuklar İçin Uygulamalı

Alevilik Dersleri

Remzi Kaptan, 1976 yılında dünyaya geldi.

Remzi Kaptan, kişilik bilincine ulaştıktan sonra tercihini Alevilik yoluna hizmetten yana yaptı. Bu tercihin gereği olarak Alevilik yoluna hizmetini sürdürmeye devam ediyor.

İletişim için: remzi.kaptan@yahoo.com

İçindekiler

Giriş

1. **İbadet: Cem ve Delili Uyandırmak**
2. **On İki Hizmet**
3. **Oruç: Muharrem Orucu ve Hızır Orucu**
4. **Aşure**
5. **İkrar**
6. **Ehlibeyte Bağlılık**
7. **Lokma: Sofra Gülbankı**
8. **Niyaz**
9. **Ya Hızır**
10. **Duaz ve Deyiş**
11. **Mersiye**
12. **Zülfikar**
13. **Erkek Çocuklarının Sünnet Edilmesi**
14. **Bağlama**
15. **Hakka Yürümek**
16. **Bayram**
17. **Hıdrellez**
18. **Temsili Resimler**

19. Semah**20. Alevi Hikayeleri****21. Musahiplik****22. Kısa soru ve cevaplar**

- Allah insanı ve dünyayı niye yarattı?
- Allah neden peygamberler gönderdi?
- Allah beni seviyor mu?
- Ne zaman ve nasıl dua etmeliyim?
- Hata ve yanlış yaptığımda ne yapmalıyım?
- Küçük yalan söylersem günaha girermiyim?
- Allah'tan korkmalı mıyım?
- Allah nerede?
- Hz. Ali neden önemli?
- Alevilikte dede ve ana demektir?
- Muharrem orucu tutmak zorunda mıyım?
- Uyumadan önce hangi duayı okumalıyım?

Giriş

İnancını çocuklarına öğretmek ve inancını çocuğunun yaşamasını istemek her anne babanın en doğal hakkıdır.

Bu doğal hakkı kullanmak önemlidir. Çünkü eğer çocuğumuz bizimle aynı inancı ve değerleri paylaşıyorsa, inancımızın kültürünü benimseyip ona uygun bir yaşamın sahibiyse; o halde ortak noktalarımız daha çok olur ve sorunlarımızı daha çabuk atlatırız. Çünkü ortak noktaların çokluğu, aynı ilkeleri ve değerleri benimsiyor olmamız bizlerle çocuklarımız arasında önemli ve sağlam bir bağ oluşturur. Ve böylece bu sağlam bağ üzerinden mutluluğumuz artar sorunlarımız daha kolay çözüme kavuşur.

Bu ilkedен hareketle bizler bu çalışma ile çocuklarına ailede Alevilik ile ilgili temel kavram ve pratik uygulamaları öğretmek isteyen anne babalara bir harita çizmek istedik. Elbette bu çalışmaya her anne ve baba kendi özgül şartlarından ve deneyimlerden yola çıkarak eklemeler yapabilir.

İbadet: Cem ve Delili Uyandırmak

Bilindiği gibi ibadet iki şekilde yapılmaktadır. Bireysel olarak tek başına yaptığımız ibadet ve toplu olarak hep birlikte yaptığımız ibadet.

Bireysel olarak yaptığımız ibadetimizde şekil yoktur. Günün her saati, her dilde, her şekilde yüce Yaratıcıya yakarabilir, cümle varlığı var edenle hemhal olabiliriz.

Toplum olarak hep birlikte yaptığımız ibadetimiz ise cemdir.

Haftada bir gün, perşembeyi cumaya bağlayan gece cemevin de hep birlikte cem ibadetini yaparız. İmkanımız varsa, şartlarımız el veriyorsa haftada bir yapılan bu cemlere katılalım ve çocuklarımızı da katalım. Eğer imkanımız yoksa yine perşembe akşamları evimizde sofraya oturmadan hep birlikte delili uyandıralım ve bir gülbank okuyalım.

Bu ritueli çocuklarımıza yaptırabiliriz. Delili çocuğumuz uyandırır ve gülbankı yine çocuğumuz okur.

Peki delil ne anlama geliyor ve nasıl bir gülbank okuyabiliriz?

Delil; rehber, yol gösterici, kılavuz anlamına gelmektedir.

Delil uyandırıldığı zaman salt gün yüzüne çıkan güzellikler, aydınlanan mekan değildir. Asıl aydınlanan insanın kalbi ve bilincidir.

Delil, Allah'ın nurudur. Daha yer gök hiç bir şey yokken o nur vardı. Her şey o nurdan meydana gelmiştir. İşte delilin yakılması o nurun bütünlüklü olarak, daim olarak yankısını bulmasıdır.

Delilin uyandırılması Muhammed Ali yolunun sevgiyle, aşkla olduğu kadar bilimle, irfanla bütün insanların yüreklerinin ve beyinlerinin aydınlanması/aydınlatılmasıdır.

Aydınlanan insan, kendini bilen insan varoluşa en anlamlı cevabı verendir. Aydınlanan, aydınlık olan, çerağ misali yanan çevresini de aydınlatır.

Delili uyandırmak bizdeki, ruhumuzdaki karanlığı aydınlığa çıkartmak ve aydınlığın, nurun bizde daim olmasını dilemektir.

Her perşembeyi cumaya bağlayan akşam ailemizle toplu halde veya yalnız tek başımıza delili uyandırmak niyetine bir mum yakıp odamızı aydınlatıyorsak, bu aydınlanmayla asıl sağlamak istediğimiz, aydınlatmak ve nura gark olmasını istediğimiz özümüzdür.

Yüce yaratıcının nurunun özümüzde olmasını, o nurun daima bizlerle olmasını, her zorlukta bize güç vermesini, her karanlıkta yolumuzu aydınlatmasını, bizi kötülük ve kötülerden, şeytanın ve nefsin emrinde olanlardan ayrı tutmasını istemektir, dilemektir.

Delili uyandırmak asıl olarak özümüzü uyandırmaktır ve bu bizler için bir ibadettir. Çünkü esas olan aydınlanmış, gerçeğin ve hakikatin ayırtına varmış bir can olmaktır. Gerçek anlamda can olabilmek ise aydınlanmak ile olur. Aydınlanmak salt bilgi sahibi, bilinç sahibi olmak değildir. Bununla beraber ibadet boyutuyla, tefekkür anlamıyla da aydınlanmaktır. İşte perşembeyi cumaya bağlayan akşam uyandırdığımız delil bu ibadet boyutunun en genel ve ilk basamağıdır.

Bu gün perşembe akşamı ve biz delili uyandırıyoruz. Delilimizi uyandırırken şu gülbankı okuyoruz:

Bismişah, Allah Allah.

Vakitler hayır ola, hayırlar feth ola, şerler def ola, demler daim,
Cemler kaim ola.

Hazır-gaip, zahir-batın cem erenlerinin nuru cemalları aşk ola.

Ehlibeytin, Üçlerin, Beşlerin, Yedilerin, Oniki İmamların,
Ondört Masum Pakların, Onyeddi Kemerbestlerin, Kırkların,
cümle erenlerin katarından, didarından ayırmaya.

Her dilde bir dilek, her gönülde bir murat vardır. İnandığımız,
güvendiğimiz yüce Yaradan, dilde dileklerimizi, gönülde
muratlarımızı vere.

Allah, namerde-merde muhtaç eylemeye.

Duvarımızdan taş, gözlerimizden yaş dökmeye.

Genç yaşta ölüm, ihtiyarlıkta zulüm vermeye.

Hak evimizin, toplumumuzun ağız tatlılığını bozmaya.

Huzur vere, dertlerimize derman, hastalarımıza şifa,
borçlarımıza eda nasip eyleye. Yolumuzu yolsuza, yüzümüzü
nursuza uğratmaya.

Gökten hayırlı rahmetler, yerden hayırlı bereketler; ana-
babasına, toplumuna hayırlı evlatlar vere.

On sekiz bin alemle mümin, Müslim cümle kardeşlerimizi
Muhammed- Ali gülbangından mahrum eylemeye.

Çağırdığımızda, bunalduğumuzda Hızır yoldaşımız; Şah-ı
Merdan Ali kardaşımız, Hünkar Hacı Bektaş Veli de
haldaşımız ola.

Duası bizden, kabulü Allah'tan ola. Gerçekler demine, evliya
keremine, gönüller birliğiyle gerçeğe Hû diyelim.

On İki Hizmet

Cemlerimiz ve cemlerimizde ki her uygulama asıl olarak tüm yaşantımızın cem halinde yaşanması gerektiğinin adeta mikro örnekleridir.

Bir bütün olarak cemimize, cemimiz de ki on iki hizmete bu nazarla bakmamız gerekiyor.

Cemlerimizde bir araya gelip, birlik olup ibadetimizi yapıyoruz.

Cemlerimizde Yüce Yaratıcıya ibadetle beraber; var olmanın, can olarak bedenleşip varlık meydanına çıkmış olmamızın, görünür aleme gelmiş olmamızın bilinci ve sorumluluğuyla hem kendi özümüze karşı hemde toplumu karşı hesap vermeyle de yükümlüyük.

Cemlerimizdeki her dua, her deyiş, her uygulama bir bütün olarak bizleri insanlık bilincinin zirve noktasına taşıyor ve daimi olarak orada kalıp insan-ı kamil olmamıza olanak veriyor.

Çocuklarımıza cemde yapmış olduğumuz on iki hizmeti öğretmeli ve onların yapmasını sağlamalıyız.

On iki hizmetten herhangi birisini yapmadan önce o hizmetin neden yapıldığı, insanlık ve dünya için ne anlama geldiği çocuğa anlayacağı şekilde anlatılmalıdır.

Hizmetin toplumumuz şahsında tüm insanlık için olduğu, insanı kemalete götürdüğü, yapılan hizmetin kutsal ve değerli olduğu çocuğa anlatılmalıdır.

Oruç: Muharrem Orucu ve Hızır Orucu

Çocukların oruç tutmaları gelişimleri açısından doğru değildir. Bu nedenle çocuklarımıza belli bir yaşa gelmeden oruç tutturmayız. Fakat anne ve babalar kendi tuttukları orucu neden tuttuklarını, anlam ve önemini anlatabilirler.

Bizler için esas olan iki tane oruç vardır. Muharrem Orucu ve Hızır orucu.

Muharrem orucu bizler için oruç ibadeti olmakla beraber aynı zamanda Kerbela da katledilen İmam Hüseyin ve onun şahsında diğer imamlar ve şehit olmuş tüm yol önderlerimizden dolayı bir yas zamanıdır.

Muharremde hem oruç tutuyoruz ve aynı zamanda barbarlık ve vahşetle katledilmiş güzel erenlerimizin yasını çekiyoruz.

Bu oruç ile hem oruç ibadetinin genel ilklerine uyuyoruz ve yas ile de yezidin şahsında kötülüğü, zalimliği, haksızlığı, sömürüyü, vahşeti dışlıyor, lanetliyor ve İmam Hüseyin'in şahsında güzelliği, haksızlık karşısında direnmeyi, değerleri savunmayı yüceltiyoruz.

Muharrem orucunda 12 gün boyunca yemeklerimize et koymuyoruz. Bu noktada çocuklarımız oruç tutmasalar dahi 12 gün boyunca et yemeyebilirler. Bu noktadan hareketle o 12 gün onlar içinde bir farkındalık anlamına gelir.

Yine 12 gün boyunca düğün ve benzer eğlenceler yapmıyoruz. Bunun nedenlerini de anlaşılır bir şekilde çocuklarımıza anlatabiliriz.

Her ne kadar çocuklarımız orucu praktize etmeseler de bu biçimiyle onlarda orucun farkında olur ve yaşları ilerledikçe daha iyi kavramış olurlar.

Aşure

Aşurenin tarihi kime, kimlere dayanır? Aşure nasıl ortaya çıkmıştır? Aleviler için aşurenin anlam ve önemi nedir? Günümüzde aşure nasıl bir anlam içeriyor?

Aşure Arapça (İbranice) bir kelimedir (Orijinal telaffuzu aşuradır) ve on (10) anlamına geliyor. Başka bir deyimle Hicri takvimin ilk ayı olan Muharrem ayının onuncu günüdür.

Bazı bilgilere göre, İslamiyetten önce, başta İsrailoğulları olmak üzere bir çok halk bu günde oruç tutarlardı.

Bu günde önemli ve insanlığın kaderini etkileyen, geleceğine yön veren olaylar gerçekleşmiştir. Örneğin; Adem peygamberin tövbesinin kabul edildiği, Halil peygamberin Nemrut'un ateşinden kurtulduğu, Hz. Musa'nın kavmini Firavun'un zulmünden kurtardığı, Yunus peygamberin balığın karnından kurtulduğu, Eyüp peygamberin dertlerine şifa bulup yaralarının iyileştiği, Hz. Yakub'un oğlu Hz. Yusuf'a kavuştuğu ve gözlerinin açıldığı, Nuh peygamberin gemisinin karayı oturduğu gündür.

Bütün bu önemli tarihsel gelişmelerin yanında aşureyi bizler için daha da anlamlı kılan; imam Hüseyin'in bu gün şehit edilmesidir.

Kerbela şehidi Hz. Hüseyin, on Muharremde şehit edilmiştir. Dolayısıyla Muharrem ayı ve bu ayda tutulan oruç ve sonrasında pişirilen aşure çorbası bizler için çok daha derin ve diğer toplumlardan farklı anlamlara sahiptir.

İmam Hüseyin'in Kerbela çölünde şehit edilmesiyle Muharrem Orucu Aleviler için aynı zamanda bir Matem Orucu da

olmuştur. Bununla beraber aşure çorbasında Aleviler için anlam ve önemi diğer toplumlardan farklı olmuştur.

Hız. Hüseyin, Kerbala da şehit edilmeden önce Muharrem ayında tutulan oruçtan sonra pişirilen aşure çorbası bir şenlik havasında yapılıp paylaşılıyordu. İmam Hüseyin'in şahadetinden sonraki tarihlerden itibaren ise, aşure çorbası şenlik havasından uzak bir şekilde başta Kerbela şehitleri ve 12 imamlar olmak üzere bu yolda canlarını veren bütün şehitlerin anılarına bağlılığın bir gereği olarak pişirilip dağıtıldı. Günümüzde de bu şekilde yerine getiriliyor.

Aşure tatlısının çıkış noktası ile ilgili temel anlatım Nuh peygamberle ilgili olan anlatımdır. Nuh peygamberin gemisinin karaya oturmasından sonra gemide bulunan son yiyeceklerden bu tatlı çorba meydana gelmiştir. Aşurenin içinde en az 12 tane farklı bileşim olmalıdır. Bunlar genelde fındık, kuru incir, kuru üzüm, ceviz, nohut, fasulye ve benzer yiyeceklerdir.

Tekrar altını çizelim ki aşure çorbası, 12 günlük Muharrem Orucu bitikten sonra Kerbela ve diğer bütün şehitlerimizin ruhları için, yollarına bağlılığın, değerlerinin savunucusu olmanın bir gereği olarak yapılıp paylaşılmalıdır. Birlik olarak, yolumuza bağlılığı daha yoğun yaşayarak, kardeşlik ve barış duygusuyla yapılıp paylaşılmalıdır..

Aşureyi yaparken, duasını okurken çocuklarımız ile birlikte yapabiliriz. Dağıtımını onlara yaptırır, ilk onların tatmasını sağlayabiliriz.

İkrar

Çocuklarımız belli bir yaşa gelince inancımız gereği ikrar vermeleri gerekir. İkrar vermek gönüllülük esasına dayanır. Bu nedenden dolayı çocuğumuz çocukluktan çıkıp gençliğe adım attığı vakit, yani belli bir bilince ve muhasebe yeteneğine kavuştuğu vakit ikrar vermelidir.

Peki nedir ikrar vermek?

İkrar sözdür. Söz vermek ve sözünün gereklerini yaşamında ortaya koymak, sözüne, yani ikrarına bağlı kalarak bir yaşam sahibi olmaktır.

Alevi olmak isteyen, Alevi inancına uygun bir yaşamın sahibi olmak isteyen, Aleviliğin kişiyi manevi boyutta anlamlı ve mutlu yaşama götüren yol olduğuna kanaat getiren her kişi ikrar vermek durumundadır. Bu verdiği ikrarında gereklerini ömrünün sonuna dek uygulamakla yükümlüdür.

Verdiği bu ikrarla kişi bundan sonraki hayatında inancın gerektirdiği gibi bir yaşamın sahibi olacağına, yani eline, beline, diline bağlı kalacağına, eşine, aşına, işine sadık olacağına, asla kimseyi dininden ve ırkından dolayı hor görüp aşağılamayacağına, insan katletmeyeceğine, kısacası doğruluk ve dürüstlük ülküsünde bir yaşam süreceğine söz veriyor.

Kişi hiç bir etki ve baskı altında kalmadan, tamamen özgür iradesi ile ikrar veriyor. İkrar verdiğinde ona söylenen gelme gelme, dönme dönme düsturudur. Bundan kasıt; 'bu yolun kuralları şunlar şunlardır. Madem bu yola girmek istiyorsun, o halde bu kurallara uy ve bu yolun ilkelerini yaşamında praktize et. Bu bilinç ve düşünce ile ikrarını ver. İkrarında

durmayacaksan, yolun kurallarını çiğneyeceksen, yoldaki işaretleri hiçe sayacaksan, o halde ikrar verme'.

'Öl ikrar verme, öl ikrarında dönme 'de aynı ilkelere işaret etmektedir.

Ehlibeyte Bağlılık

Çocuklarımıza Ehlibeyti anlatmalı ve neden Ehlibeytin yolundan gittiğimizi, neden Ehlibeyte bağlı olduğumuzu, Ehlibeytten ne anladığımızı ve Ehlibeytin neden kutsal olduğunu anlatmalıyız.

Şu bilgilerden yola çıkarak Ehlibeyti çocuklarımıza anlatabiliriz:

Anlam olarak Ehlibeyt, Hz. Muhammed'in ailesi demek. Bu aile Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Fatma, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'den oluşmaktadır.

Ehlibeyt bir nurdur.

Ehlibeyt Hakkın nurunun yer yüzüne yansımasıdır.

Ehlibeyt bir bütündür.

Alevilik inancı bir Ehlibeyt inancıdır. Ehlibeyt sevgisinin, bağlılığının biçimlendirdiği bir inançtır. Bunu yok etmek, yok saymak Aleviliği yok etmektir.

Alevilik inancının temeli olan Ehlibeyti yok etmek demek, Alevileri köksüz bırakmaktır. Kökleriyle bağları kopmuş olan bir toplum boşlukta yalpalanmaya ve kısa bir süre sonrada yıkılıp yok olmaya mahkumdur.

Ehlibeyt neden önemlidir?

Ehlibeyt Hakkın nurudur. Tüm kirlerden, günahlardan, hatalardan, yanlışlardan arınmışlıktır.

Ehlibeyte iman ve inanç Hakkın birliğine, varlığına inançtır. Onun gelmiş geçmiş tüm peygamberlerine ve son peygamber Hz. Muhammed'e inançtır. Erenlerin serdarı ve cümle insanların velisi, velayet makamının sahibi Hz. Ali'ye

bağlılıktır. 12 İmamlara ve onların yolundan giden nice sayısız erene, yolu dosdoğru sürmüş olanlara, bu kadim yolun, Hak inancının bu günlere gelmesine vesile olmuş olan, canları pahasına bu yolun değerlerini savunup korumuş olanlara bağlılıktır.

Ehlibeyt bağlılık tevella-teberra ilkeleri şeklinde netleşmiştir.

Tevella Teberra ne anlama geliyor?

Tevella= dostluk kurma, dost olma anlamına geliyor.

Teberra= uzak durmak anlamına geliyor.

Biz Aleviler için Tevella ve Teberra'nın manası ise Ehlibeytin dostlarına dost, düşmanlarına düşman olmak anlamına geliyor.

Tevella-Teberra iyiden, güzelden, haktan, haklıdan yana olmak; zalime, sömürücüye, haksıza, riyakara da karşı olmak anlamına geliyor. Bu anlamıyla bir duruşu, tavrı sembolize ediyor.

Ehlibeytin şahsında bir bütün halinde doğrulardan taraf olmayı, haksıza karşı olmayı temsil ediyor.

Lokma: Sofra Gülbankı

Çocuklarımıza öğreteceğimiz en önemli gülbanklardan birisi sofraya gülbankıdır.

Sofra gülbankına aynı zamanda lokma duası da deniliyor. Sofra gülbanklarından bir iki örnek vermeden lokmanın bizler için anlam ve önemine değinelim.

Lokma gülbankı, helal bir emekle kazanılmış nimetlerle kurulmuş bir sofrada okunur. Yalanla, hileyle, üçkağıtçılıkla elde edilmiş, başka insanların haklarının gasp edilmesi sonucu elde edilmiş kazançtan meydana gelen sofrada lokma gülbankı okunmaz.

Alevi yolu rızalık yoludur. Bu yolun kurucuları bu yolu rızalıkla kurmuşlar ve bu yolu sürdürmüş olanlar, sürdürenlerde rızalıkla sürdürüyorlar. Dolayısıyla kul hakkı yiyenler, haksız yere kazanç elde edenler, sömürücüler, hilebazlar, haksız kazanç elde etmeyi marifet sayanlar, insanları dolandırmayı yetenek bilenlerin bu yolda işleri yoktur. Bunların lokmaları helal değil, hizmetleri delil değildir.

Lokmalarımızın kabul, gülbanklarımızın makbul olması için lokmalarımızın helal kazançla elde edilmesi gerekiyor. Hiç bir kul hakkı yemeden, hiç bir yalana-dolana başvurmadan alnımızın teriyle kazandığımız kazançla elde ettiğimiz lokmalarımız yiyene helal, yedirene delil olur. O sofralarda Halil İbrahim'in bereketi ile dolar.

Yemekten önce

Bismişah..

Allah.. Allah..

Evvel Allah diyelim, kadim Allah diyelim.

Sofra Ali'nin, himmet Veli'nin.

Geldi Ali sofrası, şah diyelim.

Şah versin, biz yiyelim!

Allah, eyvallah.

Gerçekler demine Hü diyelim.

Yemekten sonra

Bismişah..

Allah.. Allah..

Nimmet-i Celil, bereket-i Halil, şefaati-i Resul, inayeti-i Ali,

Himmet-i Veli ola.

Artsın eksilmesin, taşsın dökülmesin.

Bu gitti, ganisi gele.....

Hak Muhammed Ali bereketini vere.

Yeyip yedirenlere, pişirip kotaranlara, nur-i iman, aşk-u sevk
ola.

Dertlere derman hastalara şifa ola.

Gittikleri yerde gam ve keder görmeye.

Üçlerin, Beşlerin, Yedilerin, On İki İmamların, Ondört

Masumu Pakların, Onyeddi Kemberbestlerin, Kırkların, Rical ül

gayp erenlerin ve Pir dergahına yazıla.

Yiyene helal yedirene delil ola.
Lokma hakkına, evliye keremine, cömertler cemine, gerçek
erenler demine Hü diyelim....

Bismillah Bismişah Allah Allah
Hizmetleriniz kabul ola.
Muratlarınız hasıl ola.
Lokmalarınız, kurbanlarınız ulu dergaha yazılmış ola.
Emeğiniz zaya gitmeye.
Her iki cihanda yüzünüz ak imanınız pak ola.
Ömrünüz bereketli, yuvanız meserretli ola.
Hak Muhammed Ali kabul eyleye.
On İki İmamın katarından ayırmaya.
Ondört Masumu Pak, Onyeddi Kemeribest ve Kırklar şefaatiniz
ola
İmam Hasan, Şah Hüseyin, Hünkar Hacı Bektaş Veli defterine
kayıt ola.
Nur'u Nebi, Kerem-i Ali, Pirimiz Hacı Bektaş Veli gerçek
erenler demine Hü mümine ya Ali!

Niyaz

Niyaz kelimesi dua, yakarma anlamına gelmektedir.

Fakat biz de bu anlamıyla kabul gördüğü gibi, niyaz kavramının uygulanması biraz daha geniştir.

Niyaz, aynı zamanda selamlaşma ve anlamındadır.

Sağ elin kalbe götürülmesi ve daha sonrasında alın veya dudaklara sürülmesi şekliyle gerçekleşiyor.

Örneğin bir ortama girildiğinde, eğer herkesle selamlaşma imkanı yoksa, meydana giren kişi elini kalbine götürür ve daha sonra alınına götürerek herkesi selamlamış olur.

Diğer yandan deyişlerimizde ve sohbetlerimizde adları gecen ulularımızın, erenlerimizin, peygamberlerin her adları geçtiğinde niyaz edilir. Veya konun önemine uygun olarak niyaz edilir. O erenimiz böylece selamlanır.

Bu selamlanma yoluna ve değerlerine bağlılık, onların zincirine bir halka olmayı isteme anlamına gelir.

Çocuklarımıza niyazlaşmayı öğretebiliriz. Bu onlara bir ayrıcalık ve farkındalık kattığı gibi aynı zamanda bir bilinçte taşır ve saygıyı da geliştirir.

Ya Hızır

Çocuklarımıza öğretmemiz gereken konulardan biriside Hızır konusudur.

Hızır'ın hikayesini anlattıktan sonra çocuğumuza her insanın potansiyel bir Hızır olduğunu, diğer insanlara, yardıma muhtaç ve ihtiyacı olan insanlara yardım ettikçe bizlerinde bir Hızır olabileceğini anlatmalıyız.

Bununla Çocuklarımıza iyiliği öğretiyoruz. Paylaşımı, yardımlaşmayı, dayanışmayı öğretiyoruz.

Aşağıdaki yazıda Hızır ile ilgili açıklayıcı bir bilgi var. Bu bilgiden yola çıkarak kendi düşüncelerimizi de katarak Hızır'ı çocuklarımıza anlatabiliriz. Yine 13-14-15 şubat tarihlerinde Hızır aşkına tuttuğumuz oruçları ve daha sonrasında yine Hızır aşkına yaptığımız ve çevremizdekilerle paylaştığımız Hızır lokmasını da bu çerçevede çocuklarımızla birlikte yapabiliriz. O günleri bir kez daha yaşar ve çocuklarımızında yaşamasını sağlayabiliriz.

İnsanoğlu varoluşundan bu yana her zaman için darda, zorda, karanlıkta, uçurum kenarlarında kalmış; her zaman için amansız engellerle boğuşmuş, varlık-yokluk mücadelesi vermiştir. Fakat çağımızdaki zorluklar geçmişin zorluklarına oranla daha bir zor, asılmaz, baş edilemez, mücadele edilemez durumdadır.

Neden böyledir?

Çünkü çağımızdaki zorluklar geçmişin zorluklarına benzemiyor. Yepyeni zorluklardır ve insanoğlunun bu zorluklar karşısında deneyimi sınırlıdır.

Geçmiş zamanlarda insanlar doğaya karşı korunaksız, güçsüzdüler. Hastalık ve sağlık konusunda bilgisizlerdi. Yaşamı kolaylaştırıcı olanaklardan yoksundular.

Savaşlar vardı, açlık vardı, kıyımlar ve haksızlıklar vardı. Ancak savaşlar bile belli bir savaş kuralı çerçevesinde yapılıyordu. Açlık ve yoklukla mücadele dayanışma ile yoluna koyuluyordu.

Doğaya saygı, birliktelik, kardeşlik hukuku, dayanışma geçmişte yerli yerine oturan, gerçeklikte karşılığı olan, uygulanan kavramlardı.

Geçmişte yine Hz. Hızır'a ihtiyaç vardı. Ancak zamanımızda Hz. Hızır'a olan ihtiyaç katlanmıştır.

Nasıl bu sonuca ulaştık?

Modern zamanlarda yaşayan insan belki hastalıkları belli bir çerçevede dizginlemiştir. Açlık sorunu eskiye kıyasla daha azalmıştır. Doğaya karşı korunaklı hale gelmiş, doğayı denetim altına almış, hatta alt etmiştir. Bütün bunları elde eden insan ne yazık ki kendi bencilliğinin, rekabetinin, teknolojik ilerlemesinde bir noktada kurbanı olmuştur.

Kapitalizmin, post modern zamanların kültürel dayatmaları, rekabetin, teknolojik ilerlemelerin girdabında kalan insan dayanışmayı, aileyi, paylaşımı, kardeşlik ve doğayla barışıklığı, kendisi ile barışıklığı unuttur hale gelmiş, bir anlamda kendisine yabancılaşmıştır.

Atmosferin dışına çıkmış olan, uzay derinliklerine yolculuk planları yapan insan, diğer yandan kendi içsel yolculuğunu noktalamış, yolunu belirsiz ve tanınmaz hale getirmiştir.

Yolunu bilemez hale gelmiş olan insan yıldızların haritasını çizse bile yinede çok yol katetmiş sayılmıyor.

Evrenin içine, başlangıç noktasına yolculukta dahil tüm yolculuklar içten başlıyor. Modern insanın ise içe doğru gidecek bir yolu yok. iste Hz. Hızır modern zamanların insanlarına bu içsel yolculuğun eksikliklerinin sonucunda yardıma gelmeli, carına yetişmelidir.

Modern zamanlarda, yani maddi olarak belli bir noktada olmak, hastalıklara göğüs germek, bedensel acıların aza indirilmesi, iletişim teknolojileri başta olmak üzere insan yaşamını kolaylaştıran (ve aslında yaşamı güzelleştirmesi gereken ancak pratikte tersi bir işlev gören) teknolojilerin alabildiğine çoğalması insan yaşamını daha anlamlı ve mutlu kılmıyor.

Zamanın insanı olarak her tür hileye, düzenbazlığa, üçkağıtıcılığa açık haldeyiz ve bunları yetenek ve marifet sayıyoruz.

Aile, dayanışma, paylaşım, kardeşlik hukuku ise bize yabancı ve uzak davranışlardır.

Öyle bir hale geldik ki bedensel olmayan ama bedene etki eden çok sayıda hastalığın sahibiyiz. Antidepresanlar yaşamımızın ayrılmaz parçaları.

Ve işin üzücü tarafı da gelecek çağlarda da bu durum daha da bir yoğunlaşacaktır.

Yani yalnızlık, kendi içine kapanıklık, yaşamı sadece maddi başarıyla sınırlama, bedensel hazları esas alma, başkası için eğer çıkarımız yoksa kilini kıpırdatmama...

Oysa insanı insan eden bazı değerler ve doğrular vardır.

Mesela yardımlaşmak, dayanışmak, paylaşmak, güvenmek, karşılık beklemeden ilgi göstermek, samimi olmak... Bu tür davranışların ve düşüncelerin olmadığı bir yaşam ne kadar maddi başarı ile taçlanırsa taçlansın anlamsız ve değersiz bir yaşamdır, nazarımda.

Hızır nebinin asıl olarak günümüzde bize maddi anlamda yardımdan ziyade bu konuda carımıza yetişmesidir. Yani depresyon, stres, bunalım, yalnızlık, bir başınalık, samimiyetsizlik... gibi konularda.

İnancımızda her birey potansiyel bir Hızır'ı Aleyhi selam değil mi?

Öyle olduğuna göre bizler kendimizden başlayarak, hiç bir karşılık beklemeden neden başkasına yardım ederek, destek olarak, güç vererek, paylaşımında bulunarak Hızır konumunda olmayalım?

Bizler açısından zaten hiç bir sıkıntı ve zorluk yoktur. Çünkü biliyoruz ki inananlar için Bozatlı Hızır her dem hazır ve nazırdır.

Duaz ve Deyiş

Çocuklarımıza duaz ve deyişlerimizi mutlaka dinlettirelim, öğretilim. Onların bağlama çalmalarını, öğrenmelerini, deyiş ve duazları söylemelerini teşvik edelim.

Duaz ve deyiş ne anlama geliyor?

Duaz, Duazdeh'in kısaltılmış halidir. Duazdeh Farsça olup on iki (12) anlamına gelmektedir.

Duaz, cem ayinlerinde söylenen ve On İki İmamların adlarının geçtiği deyişlerdir. Bu deyişlerde Ayrıca On İki İmamların yanı sıra başta Hz. Peygamber ve Hacı Bektaş Veli olmak üzere Alevi ulularının adları geçmektedir.

Duaz için “deyişler”lerdir tanımını yaptık. Anlaşılır olması için böyle bir tanım uygundur. Ancak duaz bir nevi dua olarak da algıлана bilinir.

Şüphesiz Alevilik ve Aleviler hakkında biraz bilgi sahibi olan kişiler için duaz'ın, nefes'in, türkü'nün, deyiş'in farklı anlamlara sahip olduğu aşikardır. Fakat günümüz gerçekliği doğrultusunda genel bir tanım olması ve bu tanımın yaygınlaşıp kabul görmesi için Deyiş tanımı en uygun olanıdır. Deyiş; Aleviliği çağrıştıran her melodinin adıdır. Türkü, nefes, duaz bunlar da alt adlardır. Yoz ve yobaz üretimden farklı olduğunun anlaşılması için Deyiş en uygun tanımlımadır.

Mersiye

Mersiye, Kerbela vakasını işleyen, Ehlibeyte ve On İki İmamlara bağlılığı, sevgiyi dile getiren bir şiir türüdür. Özellikle Muharrem Ay'ı boyunca söylenen ve Ehlibeyt taraftarlarının olduğu her coğrafyada ve her dilde söylenen ağıtlar bütünüdür mersiyeler. Mersiyelerde zalim olana, haksız olana bir öfke var. Yine mazlum olana, haklı olana bir sevgi ve sempati var. Mersiyeleri salt ağıt boyutuyla algılamak eksiklik olur. Mersiyeler bu noktada bilinç taşımasıdır. Aynı zamanda ne kadar da zaman geçmiş olursa olsun iyinin unutulmayacağı ve kötünün, zalimin her daim lanetleneceğinin göstergeleridir. Edebi açıdan, Ehlibeyte bağlı olanlar için bir edebi zenginliktir.

Çocuklarımıza aşağıdaki mersiyeye öğretebiliriz. Cemlerimizde bu mersiye yaygın olarak okunmaktadır. Yine muharrem ayında oruç açıldıktan sonra yapılan sohbetlerde bu mersiye o sohbette bulunanlarca okunuyor.

O sohbette bulunan canlar ayağa kalkıp el ele tutuşarak bu mersiyeyi okuyorlar. Çocuklarımıza da bunu öğrettiğimizde onları da buna katmış oluruz.

Bugün matem günü geldi
Ah Hüseyin Şah Hüseyin
Senin derdin bağrım deldi
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın önü yazı
Yüreğimden çıkmaz sızı
Yezitler mi kırdı sizi
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Bizimle gelenler gelsin
Serini meydana koysun
Hüseyin'le şehid olsun
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın yazıları
Şehid düştü gazileri
Fatmana'nın kuzuları
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın önü düzdür
Geceler bana gündüzdür
Şah Kerbela'da yalnızdır
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Hür şehit atından düştü
Kafirler başına üştü
Müminlere matem düştü
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

İşte geldi bahar yazlar
Yazı yazlar, güzü güzler
Fatman yolların gözler
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Kerbela'nın önü çağlı
Benim ciğerciğim dağlı
Hazret-i Ali'nin oğlu
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Atan Ali, anan Fatma
Dert üstüne dertler katma
Didarından mahrum etme
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Fatmana zülfünü çözer
Ağlayı ağlayı gezer
Müminlerin bağrın ezer
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Gazel oldu bahçe bağlar
Dumanlıdır yüce dağlar
Can Hatayı yanar ağlar
Ah Hüseyin Şah Hüseyin

Zülfikar

Çocuğumuz belli bir yaşa gelince ona kolye biçiminde bir Zülfikar hediye edebiliriz. Hediye ederken ona Zülfikar'ın ne anlama geldiğini, öyle sıradan bir kolye olmadığını anlatmalıyız.

Çocuğumuza Zülfikar'ı anlatırken şu bilgilerden yararlanabiliriz.

Günümüzde Alevi kimliğini dışa vurmanın, açıkça ilan etmenin sembollerinden olan Zülfikar, Hz. Ali'nin ucu çatallı kılıcının adıdır. İncancımıza göre Zülfikar, Allah tarafından Hz. Muhammed'e gönderilmiş ve Hz. Muhammed'de Hz. Ali'ye hediye etmiştir.

Hz. Muhammed'in söylediği: La Fetta ila Ali La Seyfe ila Zülfikar, Türkçesi: Ali'nin üstüne yiğit, Zülfikar'ın üstüne kılıç yoktur sözü bile başlı başına, Zülfikar'ın üstünde durulması ve doğru mana verilmesi gereken önemli bir konu/kavram olduğunu gösteriyor.

Zülfikar esas itibariyle Arapça bir kavramdır. Zülfikar kelimesi bir çok dilde farklı telaffuz edilerek kullanılmaktadır. Bu noktada her ne kadar Zülfikar denildiğinde akla Hz. Ali'nin kılıcı gelse de, Zülfikar'ın etimolojik olarak anlamına dair bir çok bilgi ortaya çıkmıştır. Bu bilgilere göre Zülfikar, “fikir sahibi olmak, iki parçalı, delici, omurgalı (omurgalıdan kasıt insandır), çentik vb.” anlamlara gelmektedir. Ancak kelimenin kökeninden ziyade bizleri ilgilendiren taraf, onun bilinen ve genel manada kabul gören Hz. Ali'nin kılıcı olması noktasıdır. Dolayısıyla etimolojik olarak anlamı ne olursa olsun sonuç itibariyle Zülfikar denildiğinde herkesin aklına Hz. Ali'nin kılıcı geliyor.

Hız. Ali'nin kılıcı olan Zülfikar günümüzün en önemli Alevi sembollerinden biridir. Bu sebepten Zülfikar üzerine bazı doğruları dile getirmekte yarar var. En başta Alevileri ve Aleviliği yeni tanıyanlara sevgi, hoşgörü, insan merkezli bir inancın nasıl olup ta bir kılıcı sembol olarak benimsediği çelişmesine/sorusuna anlaşılır bir cevap verilmelidir.

Aleviliğe yabancı bir kimsenin ilk etapta çelişki gibi algılayacağı Zülfikar sembolü sıradan savaşlarda kullanılan dolayısıyla insan öldüren, kan döken bir kılıç değildir. Aleviliğin merkezinde insan ve insan sevgisi vardır. Alevilik asla kanı ve şiddeti övmemiştir. Aksine, şiddeti, kanı, savaşları her daim mahkum etmiştir. Kardeşliği, dostluğu, paylaşımı, barışı ilke edinmiştir. Böylesi ilkelerle dolu bir inanç, bir kimseye yapılan zulmü bütün insanlığa yapılmış sayan, bir kimseye karşı haksızlığı yaratıcıya karşı yapılmış sayan, insan hizmeti esas alan, halka hizmetin hakka hizmet olduğunu benimseyen bir inancın savaşla, yok etmeyle, düşmanlıkla bir ilişkisi olamaz. Böylesi bir inanç asla savaşı yüceltmez. Dolayısıyla veya direkt olarak da Alevilik inancı için Zülfikar bir savaş aracı değildir.

Öyleyse savaş aracı olmayan Zülfikar neyi sembolize ediyor ve neden Alevilerin en önemli sembollerinden biridir?

Her şeyden önce Zülfikar gerçek adaletin simgesidir. Kimse Zülfikar'ı bir savaş aracı olarak algılamasın. Ya da Zülfikar'ı şiddetin, kan dökücülüğün sembolü olarak algılamasın. Zülfikar'ı bir şiddet aracı Alevileri de şiddeti kutsayan bir toplum olarak lanse etmek gerçeklere aykırı bir durumdur. Gerçekte Zülfikar adaleti ve doğruluğu temsil ediyor, Alevilerde doğruların takipçisi bir toplumdur. Genel manada doğruluğun, adaletin hakim olduğu, eşitliğin egemen olduğu,

her türden haksızlığın giderildiği (ya da minimum düzeye çekildiği) bir dünya özlemindedir Alevi toplumu. Zülfikar'ı bu bağlamda değerlendirmek, haksızlıklara uğramış ve herkes için adaletin insani bir hak olduğunu benimseyen bir toplumun sembolü olarak kabul etmek gerekiyor.

Hz. Muhammedin söylediği; La Fetta ila Ali La Seyfe ila Zülfikar sözü bile başlı başına aslında ne demek istediğimizi yeterince açıklıyor. Eğer klasik manada Zülfikar bir savaş aracı olsaydı bu söz söylenmezdi. Kaldı ki inancımız Aleviliğe göre Zülfikar Allah tarafından gönderilmiştir. Bizlerin inandığı Allah savaşçı bir Allah olabilir mi? Elbette olamaz. Bizlerin inandığı, bağlandığı, güvendiği, teslim olduğu Allah insanların kendi aralarında yaptıkları savaşları doğru bulmayandır. savaşları, kavgaları, düşmanlıkları lanetleyendir. İnandığımız Allah, savaşları lanetleyen Allah nasıl bir savaş aracı gönderir? Göndermez elbette. Onun gönderdiği insanların doğru yolu bulmaları yönünde bir semboldür. Doğru yol ise haklıdan, adaletten, doğrulardan yana olmak, bunları yaşamın bütün alanlarında hakim kılmaktır. Alevi inancındaki deyimle rızalıkla/razılıkla bütün işlerini görmektir. Tekrar tekrar belirtelim ki Zülfikar bir savaş aracı değildir. Zülfikar, doğruların/doğruluğun, hakkaniyetin, adaletin, mertliğin, dürüstlüğü, haksızlığa ve zalimliğe başkaldırının sembolüdür. İnsan olmanın, insan kalmanın, mertçe yaşamının, hainliği ve kallesliği mahkum etmenin, yüce yaratıcıyı, Hz. Ali'yi, cümle erenleri ve onların ışıklı yolunu hatırlatmanın, akılda tutmanın; adaletin er veya geç yerine geleceğinin, haklının her daim haklı olduğunun, haksızın her daim hesap vermeye mahkum olduğunun sembolüdür.

Erkek Çocuklarının Sünnet Edilmesi

İnancımızda, geleneğimizde erkekler çocuklarının sünnet edilmesi önemlidir.

Bizler erkek çocuklarımızı mümkünse en erken yaşta sünnet edelim.

Çocuğumuzu, çocuklarımızı sünnet ettikten sonra yakın çevremize, akrabalarımıza ve ailemize bir yemek verebiliriz. Bu sırada inanç önderi dede veya anamızın duasını alabiliriz.

Bana göre öyle şatafatlı düğün ve eğlencelere gerek yoktur. Esas olan bir hayır duası ve en yakınlarımızın bizlerle bir arada olmasıdır.

Bağlama

Bağlama, bizler için herhangi bir müzik aletinden çok öte anlamlara geliyor.

Asırlardır duygularımızı, düşüncelerimizi ve önemlisi de tüm baskı ve yok saymalara inat inancımızın kültürel kodlarını bağlama yoluyla gelecek nesillere aktarmışız. Bütün bu nedenlerden dolayı bağlama bizler için özel, önemli ve değerlidir.

Hangi çağda yaşarsak yaşayalım, hangi ülke ve coğrafyada yaşarsak yaşayalım bağlamamız bizlerle olmaya devam edecektir.

Bağlamayı çocuklarımıza özel bir günde hediye edebilir, çocuğumuzun bağlamayı öğrenmesi için destekleyici ve teşvik edici olmalıyız.

Hakka Yürümek

Herhangi bir yakınımızı, sevdiğimizi kaybettiğimizde bunun çocuklar üzerindeki etkisi daha ağır olmaktadır.

Çocuğumuza uygun bir lisanla ölenin sadece beden olduğu, aslında sevdiklerimizin ölmediği ve Hakka gittikleri, yani hepimizin oradan geldiği ve tekrar oraya gideceğini anlatmak olmalıdır.

Bu konu ile ilgili aşağıdaki şu bilgilerden yararlanabilirsiniz.

Ölüm bizlere çok mu uzak?

Ölüm bizlere bir nefesten de daha yakın değil mi?

Ölüm hayatımızın mutlak gerçeği değil mi?

Ölüm bize uzak değil, bir nefes kadar yakınsa ve hayatımızın tartışılmaz en yalın gerçeği ve mutlaka bize ulaşacaksa, o halde nedir bu feryat figan? Nedir bu kabullenmeme, bu yok sayma, korku, telaş ve...?

Ölüm karşısındaki bütün bu süreçler, davranışlar, tutumlar, psikolojik tavırlar sakın hayatı yeteri derecede anlamlı ve mutlu yaşayamadığımızdan olmasın?

Bizce öyledir. Hayatı yeteri kadar anlamına uygun yaşayabilme becerisi gösteremediğimizden ölüm karşısında böyle sersemleşiyor, olmaması gereken tutum ve davranışlar içine giriyoruz. Oysa hayatı anlamına uygun bir şekilde yaşayabilsek ölümü de gerektiği gibi karşılar ve çekilmesi gereksiz acıları çekmemiş olurduk.

Ölüm yaşayacağımız mutlak gerçekse, oturup hiç bir uğraşın sahibi olmaksızın, tembel ve bitkin bir şekilde ölümün gelmesini mi bekleyeceğiz? Hayır.

Ölüm mutlaka gerçekleşecek diye har vurup harman mı savuracağız? Hayır.

Eninde sonunda öleceğiz deyip isyankar olup hiç bir değer ve doğru tanımayarak ölüm gerçeği karşısında vurdumduymaz mı olacağız? Hayır.

Hep biz veya en yakınımızdakilerden biri, sevdiklerimizden biri ölecek kaygısı ve korkusuyla mı yaşayacağız? Hayır.

Peki nasıl olmalı, nasıl bir davranış ve ruh ikliminde olmalıyız ölüm karşısında?

Ölümü yaşamın doğal bir sonucu olarak anlayıp 'ölen tendir can ölmez' düşüncesi ve inancıyla Hakka yürüyeceğimize iman ederek karşılayacağız ölümü.

Ölüm bir son değildir. Ebedi mekanımızın ilk basamağıdır. Ölüm karşısında korkuya, telaşa, kayıtsızlığa, vurdumduymazlığa ve daha benzer şeylere gerek yok.

Yerli yerinde bir anlama ve inanç ile yaklaştığımızda taşlar yerine oturmuş olacaktır.

Her canlının doğumu nasıl aynı şekilde bir gün mutlaka öleceği gerçeğini beraberinde getiriyorsa, bu doğum aynı zamanda canın/ruhun ölmezliğini de beraberinde getiriyor.

Ten ölüyor. Tenin ölmesi bile mutlak bir yok oluş anlamına gelmiyor. Ten ölünce başka bir şekil alarak varlığını sürdürüyor.

Başkalaşmışta olsa varlığını sürdüren ten bile tam anlamıyla yok olmazken can nasıl yok olsun ki?

Korkuya ve tereddüte gerek yok.

Can ölmüyor.

Nasıl bu kadar eminiz canın ölmediğine?

Gidip gelen var mı?

Gidip gelen şüphesiz ki yok ama biz yinede eminiz. Yolumuz, inancımız, idrakimiz, bilincimiz bize bunun böyle olduğunu açık açık söylüyor, gösteriyor.

Bu noktada ölüm canın asıl sahibine geri dönmesidir.

Can asıl sahibine geri dönerken, damla misali okyanus ile birleşirken elbette yanında, beraberinde bazı şeylerde götürüyor. Zaten canın bir tene sahip olmasının asıl gayesi de bu değil midir?

İşte yaşamın asıl amacında budur. Canın tenden kopup giderken yanında götüreceklerinin bilincinde olması ve doğru şeyleri beraberinde götürmesidir.

Belkide bütün mesele buradadır. Doğru şeylerin beraberinde götürülüp götürülmediği meselesindedir. Bütün bu korkular, yok saymalar, telaşlar, feryatlar... doğru şeylerin beraberinde götürülmediği hissinden, sezgisinden kaynaklanıyor olsa gerek.

Oysa anlamına uygun bir yaşamın sahibi olabilsek, kendimizle, çevremizle, cümle kainat ve varlıkla barışık şekilde bir yaşamın sahibi olabilsek, inanç ve idrak anlamında yanlış ve yetersiz yollara sapmamış olsak, eminiz ki ölümü de matem olarak değil, erenlerin yaptığı gibi kavuşmanın nişanesi olan şenlik atmosferinde karşılardık.

Hiç bir şey için geç değil. Her zaman bir kapı açık. Son nefese kadar dahi o kapı açıktır.

Başta kendimizde olmak üzere an itibariyle yaşamın tümüne, cümle kainata güzellikler ve doğruluklar işleyelim. Sevgiyi ve

hoşgörüyü esas alarak, barışı ve kardeşliği ilke edinerek, dayanışma ve paylaşımı sunarak, rahmet ve merhamet denizinden damla misali yapabildiğimiz/ulaşabildiğimiz/verebildiğimiz herkese ve her şeye verelim/yapalım/sunalım.

Kinle, kibirle, maddiyatı esas alarak, paraya taparak, dünyada kalacak olan malımıza güvenerek, hasetle, nefretle, öfkeyle, maskaralıkla, düşmanlıkla... son nefesimizi verdiğimizde Hakka yürümek yerine gerçekten ölmüş oluruz.

Ölenin ten olduğu, canın baki olduğu bilinci, inancı, idraki, sezgisi, duygusu ile ebediyete intikal etmeden, gönül dünyamızı yoklayarak, düşünce denizimizi kirlerden arındırarak ağlattığımız varsa güldürerek, kırdığımız varsa tamir ederek, döktüğümüz varsa yerine koyarak, küstüğümüz varsa barışarak, incindiğimiz varsa hoş görerek... gönül rahatlığıyla, arınmış-durulmuş pirüpak olmuş bir şekilde son nefesimizi verdiğimizde ise ölmüş olmayız, Hakka yürümüş oluruz.

Bayram

Bizler için dini anlamdaki en önemli bayramlardan birisi kurban bayramıdır. Bu bayramda tüm sevdiklerimizle, akrabalarımızla, dostlarımızla olduğu gibi çocuklarımızla da bayramlaşalım. Eğer imkanımız varsa cemevlerimiz de bir araya gelip bayramlaşalım. Yoksa kendi evimizde bir araya gelelim bayramlaşalım. Lokmalarımızı paylaşalım, dostluk ve sevgi ortamında o günümüzü geçirelim. Çocuklarımıza hediyeler alalım, onların sevinmesine ve mutlu olmasına vesile olalım. Ve bayram günü tüm ömrün bayram sevinci ve coşkusu içinde geçtiği bir ömrün ilk günü olsun.

Kurban bayramının anlam ve önemi ile ilgili olarak şu kısa bilgiler bize yol gösterecektir.

Bizce bayramların asıl anlamı paylaşım, sevgidir, dostluk, kardeşliktir, düşmanlığın giderilmesidir, dayanışmadır... Dileğimiz ve isteğimiz bütün ömrün bayram coşkusu ve sevinci şeklinde yaşanmasıdır. Yaşanılan her günün bayram olmasıdır. Savaşların ve acıların son bulduğu, kalleşçe ve hainlikle gerçekleşen ölümlerin son bulduğu, umut ve mutlulukla uyanılan bayram sabahlarının yaşandığı günlerin özlemindeyiz. Bundan dolayıdır ki bayramları, umut ve mutluluk dolu paylaşımların yaşandığı, dostlukların yüceltiildiği, kötülüğün red ve mahkum edildiği bayramları önemsiyoruz. Hangi milletin, hangi dinin ve inancın mensuplarının olursa olsun, bu içerikteki bayramları çok değerli ve anlamlı görüyoruz.

Kurban bayramına da bu çerçevede yaklaşıyoruz. Bizlere göre kurban bayramı çok çok önemli mesajlar içeriyor. İnsanları, insanlığa davetin en çarpıcı mesajlarından biridir kurban bayramı.

Kurban kelimesi Arapça'da “yaklaşmak, yakın olmak” anlamına geliyor. Genel olarak da “Allah’a yakın olmak için takdim edilen şey” anlamına geliyor.

Kurban olayı, neredeyse insanlık tarihi kadar eskidir. Tek tanrılı dinlerden öncede vardı. Bazı ilkel dinlerde kurban olarak tahıl ve benzer yiyecekler kurban olarak sunulurken, bazılarında da insanlar kurban olarak sunuluyordu.

Bizlerin şu an kutladığı kurban bayramı İbrahim peygamberin döneminde ortaya çıkmıştır. İbrahim peygamber, Allah'a şirk etmeyen ve böylece bildik tarih bakımından “tek tanrılı dinlerin” atası kabul ediliyor.

Allah'ın birliğine inanan, Allah'a eş koşmayan, kendisini Allah'a veren/Allah'a teslim olan İbrahim peygamber, bir çocuğu olması için çokça Allah'a dua eder. Duaları kabul ve makbul olan İbrahim peygamberin bir oğlu olur. Oğluna İsmail adını verir (bazı anlatımlara göre İsmail değil, İshak'tır). İsmail büyüyüp belli bir yaşa gelince, Allah İbrahim peygamberden oğlunu kurban etmesini ister. Oğlunu çok seven İbrahim peygamber, sonsuz bir sadakatle bağlı olduğu Allah'a İsmail'i kurban etmek için hazırlık yapar. Tam kurban edeceği sırada, bıçak kesmez ve gökten Cebrail bir koç indirir. İbrahim peygamberin Allah'a karşı gösterdiği bağlılığının karşılığı olarak İsmail'in yaşamı bağışlanır (Aslında o gün bağışlanan sadece İsmail'in yaşamı değildir, İsmail'in şahsında bütün insanlığın yaşamıdır bağışlanan). İşte o günden bu güne kutladığımız bayramın aslı bu şekilde ortaya çıkmıştır.

Yukarıdaki girişte, bizlere göre kurban bayramı çok çok önemli mesajlar içeriyor. İnsanları, insanlığa davetin en çarpıcı mesajlarından biride kurban bayramıdır, dedik. Bunun ile

anlatmak istediğimiz bu olaydı. Bu bir semboldür. Neyin sembolü? İnsanın artık kurban edilmemesi gerektiğinin sembolü.

Ne yazık ki insanoğlu bu ilahi mesajı anlamak istemedi, anlayanlarda yanlış anladı. Bu anlamak istememek ve yanlış anlamak günümüzde de devam ediyor. İnsanlar savaşımlardan, hırslardan, kötü yönetimlerden, açlıktan, daha binlerce insan eli ile yapılan hatalardan dolayı kurban olmaya devam ediyor. Hz. İbrahim ile verilen mesaj kurban kesip et yemek değildir. İyilik yapmaktır, yardıma ihtiyacı olanlara yardım etmektir, insanları mutlu etmektir, dünyanın daha anlamlı bir yer olması için herkesin elinden gelen katkıyı sunmasıdır. açlığın ve sefaletin yer yüzünden silinmesi için maddi-manevi paylaşımında bulunmaktır.

Bizlere göre kurban bayramı kan akıtıp, hayvan kesip kurban etmek değildir. Eğer kurban bayramı bunun ile sınırlı tutulursa, anlamına ters yaşanıyor ve kutlanıyor demektir. Kurban bayramı yukarıdaki anlatımda da olduğu gibi, insanlaşmaya davettir. paylaşım, kardeşliğe, yardımlaşmaya, iyiliğe, güzelliğe davettir. Savaşların ve haksızlıkların son bulması ve insanların artık kurban edilmemesine davettir. Yani yaşamaya, anlamlı yaşamaya davettir.

Kurbanla amaçlanan et yemek olmadığı için ve günümüz insanı yeteri kadar et tükettiği için kurban niyetine başka şeyleri de paylaşabiliriz. Kurban bedelini ihtiyacı olana veya toplumumuzun şahsında insanlığa hizmet etmeyi esas alan kurumlarımıza bağışlayabiliriz. Yine bu bayram günlerinde bilerek veya bilmeyerek kırmış olduklarımızdan af dilemeliyiz. En başta kendi özümüzü dara çekip yaptıklarımızın ve yapamadıklarımızın muhasebesini yapmalıyız.

Dergahlarımızda, Ziyaretlerimizde ailemizle, dostlarımızla bir arada olmalıyız. dostluklarımızı sağlamlaştırmalı, daha yoğun ve güzel paylaşımların temellerini atmamızdır. Özellikle ailelerimiz ile -geniş manada aile- bir çok sebepten dolayı yapamadığımız paylaşımları bu bayram vesilesiyle gerçekleştirmeliyiz.

Bayramlar dostluklara ve kardeşliğe vesile olsun. Daimi barışın, huzurun, hoşgörünün yer edinmesine vesile olsun. Dargınlıkların, düşmanlıkların, kinlerin, ihanetlerin, acıların yok olmasına ve yer yüzüne bir daha uğramamasına vesile olsun. kurbanlarımızı, adaklarımızı bu temenni ve dileklerle yerine getirelim.

Bayram bütün insanlar için güzeldir. Ancak en çok çocuklar için güzeldir. Bütün diğer bayramlarda olduğu gibi, bizler için önemli olan kurban bayramında da çocuklarımıza mutlak bir hediye alalım, onların bütün ömürlerinde bayram sabahlarında uyandıkları gibi neşeli ve umutlu olmalarını sağlayalım.

Biz Aleviler kurban bayramına bu temel çerçevesinde yaklaşıyoruz.

Hıdrellez

Çocuklarımızla birlikte kutlayacağımız, onlara öğreteceğimiz bir geleneğimizde Hıdrellez geleneğidir, bayramıdır.

Peki nedir Hıdrellez ve nasıl kutlanıyor?

Hıdrellez, Ortaasya, Ortadoğu, Balkanlar gibi geniş bir coğrafyada, öz olarak aynı fakat biçim olarak farklı şekillerde kutlanan bir bayramdır.

5 Mayıs 6 Mayıs'a bağlayan akşamdan başlayarak 2 gün süren bir bayramdır Hıdrellez bayramı.

Hızır ile İlyas peygamberin buluştuğu ve bu buluşmanın sonucunda onların şahsında yer yüzüne birliğin, bereketin, bolluğun geldiği, dilde dileklerin ve gönülde muratların Yüce Yaradanca gerçekleştirildiği/kabul olduğu bir zaman dilimidir Hıdrellez.

Bazı dogmatiklerin sandıkları gibi Hıdrellezi kutlamak şirk değildir.

Hıdrellez bir bayramdır. Bütün bayramlarda olduğu gibi birlik, sevinç, coşku, umut içeren bir bayramdır.

Doğanın canlanması ve doğayla beraber insanında kışın karamsarlığını, miskinliğini üzerinde atıp tıpkı doğa gibi yeşillenip canlanmasıdır Hıdrellez.

Hıdrellezde temizlenen sadece ev değildir, düzenlenen sadece bağ bahçe değildir. Onlarla beraber gönülde, duyguda, düşüncede gözden geçiriliyor. Varsa eksiklikler, hatalar, yanlışlar gözden geçirilip tıpkı ev gibi, tıpkı bağ bahçe gibi temizlenip düzenleniyor ve yeni döneme hazır hale getiriliyor.

Hıdrellez günü dergahlarda, ziyaretlerde, kırlarda, evlerimizde hazırladığımız sofralarımızda paylaştığımız yiyeceklerimiz ile beraber dostluktur, kardeşliktir, birliktir, umuttur, huzurdur.

Dileklerimizde, muratlarımızda başta kendimiz olmak üzere ailemize, çevremize, cümle insanlığa esenlik, bereket, huzur ve kardeşlik diliyoruz.

Anlamalı, dolu dolu bir yaşam nasip etmesini istiyoruz Yüce Yaratandan.

Hızır ile İlyas'ın anısına, onların bereketin ve paylaşımın, inancın ve umudun temsilcileri olduklarının bilinciyle onları yad ediyor, her dara düşene, her zorda kalana, bizden her yardım isteyene onların yapmış oldukları gibi, imkanlarımız dahilinde yardımcı olmaya çalışıyoruz/çalışmalıyız.

Hızır ve Hıdrellez asıl olarak buna işaret değil midir?

Yani her insanın aslında potansiyel bir Hızır olduğu?

Öyledir.

Tüm insanlar böyle bir anlayışla bir birine davranırsa, yani karşısındakine Hızırmışçasına davranırsa, Hızır gibi insanlara yardım ederse, insanlığın sorunları asgari düzey inmez mi?

O halde, bu anlayışla Hıdrelleziniz kutlu olsun.

Temsili Resimler

Evimizde mutlaka yolumuz ile ilgili, yolumuzun önderleri ile ilgili temsili resimler ve semboller olmalıdır.

Çocuklarımıza bu resimleri ve sembolleri anlatmalıyız ve özel bir günde onlara güzel bir şekilde onlara özel bir şekilde bu temsili resim ve sembollerden hediye edebiliriz.

Semah

Semah bizler için herhangi bir folklor oyunu değildir. Özeldir, kutsaldır, değerlidir. Yalnızca cem ibadeti esnasında ve ciddiyetle, huşu içerisinde dönülür. Semahı çocuklarımıza bu çerçevede anlatmalı ve öğretmeliyiz.

Aşkın en alt boyutunu dahi yaşamaktan uzak olanlar, bütün evrenin semah döndüğünü de anlamakta zorlanırlar.

Canların, ilahi bir aşkın tezahürü olarak mikro (cüzzi) düzeyde döndüğü semahı, bütün alem, cümle kainat makro (külli) halde dönüyor.

İnsan, sonsuz vede sınırsız şu kainatta küçük bir varlık. Ama aynı zamanda Şah-ı Merdan'ında buyurduğu gibi küçük bir varlık olduğu halde bütün kainatın sırrını/gizemini/kodlarını da içerisinde barındırıyor.

Semahta öyledir. Bu sebepten semahımız ilahi bir aşkın dışı vurmuş halinden başka bir şey değildir. Öyle tiyatro izler gibi semahı izlemek o aşk halinin izlerini bizlere göstermez. İlahi aşkın izlerini görmek ve bu izlerden yola çıkarak onu yaşamak istiyorsak arayışlarımızı daha farklı bir boyuta götürmeliyiz.

Sıradan, basit, alışageldik bir dans olarak veya tarihsel kökleri olan bir folklor oyunu olarak semahı düşünemeyiz. Her şeyden önce semah, toplu halde yapmakla mükellef olduğumuz cem ibadetimizin bir parçası, bölümüdür. Cem ki, bireysel mutluluk ve toplumsal huzurun hakim olduğu, nurani iklimlerin yaşandığı, insan-ı kamil olma yolunda adımların atıldığı, birliğin, kardeşliğin tesis edildiği, Hakka bağlılığın ve Ehlibeyte sevginin dorukta yaşandığı, cümle dargınlıkların ve küslüklerin giderildiği, kişinin özünü meydan getirip koyduğu, kendisini

halkın ve Hakkın huzurunda dara çektiği... kısacası gerçek anlamda insan olmaya davetin gerçekleştiği ibadettir.

Cem ve onun bir bölümü olan semah, ulu Hünkarımız Hacı Bektaş Veli'ninde belirttiği gibi oyuncak olmayıp ilahi bir aşktır. Semahı basit bir folklor düzeyine indirmek gerçeklere aykırı olduğu gibi haksızlıktır da.

Semah, ibadetimizin bir parçasıdır. Nasıl ki bütün ibadetler onu uygulayanlar için özel ve kutsalsa cem ibadeti ve onun bir bölümü olan semah da biz Aleviler için aynı niteliktedir. Bizler için kutsal ve ilahi bir aşk olan semahı dışarıda bakanların tam olarak anlayabilmeleri, bir fikir sahibi olabilmeleri için biraz daha detaylandırılmalıdır. Çünkü semah öyle dışarıdan, seyirci olarak kolayca anlaşılacak bir şey değildir.

Yalın ayak, üryan-pürryan olarak, tevhit halinde, cümle kainatı emsal alarak, aşk ile semah dönmek, seyir için değil, Hak için semah dönmek ilahi aşkın bir yansımasıdır. Cem erenlerinin o nurlu cemallerine yansıyan ve dedenin “semahınız Kırklar semahı olsun” dileğiyle dönülen semahlar kemalet yolunda menzil almış olmanın ve böylece gerçeğe, sırrı hakikate bir adım daha yaklaşmış olmanın göstergesidir.

Söylenen her deyiş, her nefes, her tevhit, her miraçname semah dönen canları bir adım daha turnalar misali göğe ağartıyor.

Semahın ilahi bir aşk olduğunun bilincinde ve ayırdım da olarak aşk ile semah dönen canlar cümle varlıkla hemhal olup bütünleşirler. Bütünleştikçe, cümle varlıkla bir oldukça, cümle varlıkta yok oldukça var olurlar. İlahi bir aşk olan semah ancak bu manada olursa, bu amaçta olursa değerli olur. Yoksa sıradan bir halkoyunu gösterisi düzeyinde kalır.

Alevi Hikayeleri

Çocuklarımıza yolumuzu anlatan, yolumuzun önderlerinin hayatını anlatan hikayeler okuyabiliriz.

Bu konuda kaynak kitap ve çalışma sıkıntısı var. Fakat az çok bazı hikayeleri biliyoruz. Örneğin Hacı Bektaş ve beştaşların hikayesini, Pir Sultan Abdalın hikayesini ve yine Hz. Ali'nin hikayelerini. Erenlerimizin hayat hikayeleri, menakıpnameleri de bizler için önemli kaynaklardır. Tüm bunlara ek olarak Kerbela olayını anlatan hikayeleri anlatabiliriz.

Yine kendi hayal gücümüzü kullanarak bazı hikayeleri anlatabiliriz.

Hikayelerimizde kahramanımız Hz. Ali olur, on iki imamlardan birisi olur, Pir Sultan, Hacı Bektaş veya herhangi başka bir yol erenimiz olur.

Bu tür anlatımlarda inanç öğelerini ve genel olarak çocuğumuza iyiliği ve doğruluğu anlatan örnekler verebiliriz.

Bu hikayeler çocuk üzerinde etki ediyor ve iz bırakıyor. Çocuğun ilerideki yaşamına bile etki edebiliyor. Bu sebepten önemli işlevi var bu hikayelerin.

Musahiplik

Çocuklarımıza musahipliği anlatmalı onlara şimdiden musahip tutmalarını öğretmeli ve onların bu kardeşlik kurumunu yaşatmaları için özendirmeliyiz.

Peki günümüz şartlarında musahipliği yaşamak ve yaşatmak mümkün mü?

Yaşam sürekli olarak değişiyor. Üretim ilişkileri, tüketim alışkanlıkları, iletişim teknolojileri alanındaki akıl almaz yenilikler, tıp alanındaki gelişmeler, inanç ve kültür farklılığı olan toplumlarla kurulan ilişkiler, aile ve ölüm gerçeğine yaklaşımdaki değişimler... ve daha yığınla birey üzerinde direkt olarak etki eden, bireyin yaşama bakışını şekillendiren olumlu olumsuz değişimler, gelişmeler...

Farkında olunsun yada olunmasın şu yer kürede yaşayan her topluluk bundan şu veya bu boyutta etkileniyor. En kapalı, bağınaz, gerici, çağın gerisinde kalmakta ısrar eden toplumlar bile dışa yansıtmasalar bile içten içe bir değişimi, gelişimi yaşıyorlar. Belki görünür hayata, toplumsal düzene yansımaları olmuyor veya sınırlı oluyor ama emin olalım ki en bağınaz topluluklar bile içten içe fokurduyor.

Ortodoks ve katı olan topluluklar bile gelişen iletişim teknolojilerinin önemli rolü sayesinde değişmeye direnmekte zorlanırken gelişmeye açık olan Alevilerin değişimden etkilenmemeleri kaçınılmazdır.

Post modern zamanlarda yaşayan Alevilerin değişimden etkilenmeleri ve bu etkilenme sonucu bazı değerleri koruma ve yaşatma noktasında sorgulayıcı olmalarını doğal karşılamak gerekiyor.

Geçerliliği ve çağımızda işlevselliği sorgulanan değerlerden biriside musahipliktir.

“Eskiden insanlar aynı köyde, aynı üretim ilişkileri içerisinde, dar bir çevrede, aynı kültür ve bilgi düzeyinde yaşıyorlardı. Bu anlamıyla musahiplik anlaşılır ve önemli bir kurumdur. Ancak günümüzde artık işlevini yitirmiştir.”

Sorgulayıcıların getirmiş oldukları temel eleştiri noktası bu şekildedir.

Peki gerçekten musahiplik günümüzde anlam ve önemini yitirdi mi?

Toplumsal boyutunu yitirmiş olan musahiplik kurumunun inancaşal manada bir anlam ve önemi yok mu?

Biz olaya biraz farklı ve geniş bakmaya çalışarak düşüncelerimizi paylaşalım.

Öncelikle samimi ve iyi niyetle yapılan, anlam verme ve öğrenme isteği ile yapılan her eleştiriye, öneriye açık olmak gerekiyor. Bu anlamıyla yukarıda özetlemeye çalıştığımız eleştiriler ilk bakışta doğru ve yapılan tespitler yerindedir. Ancak diğer yandan bu tespitlerin doğru olması musahiplik kurumunu geçersiz kılmıyor ve günümüzde değil, gelecekte de musahipliğin var olması önünde bir engel teşkil etmiyor.

Nasıl oluyor bu?

Musahipliği dar bir çerçevede ele almak ve musahipliği şekilselliğe indirgemek yanlıştır. Yine musahipliğin inancaşal boyutunu, musahiplik erkanını görmezden gelerek sadece “toplumsal anlamda işlevi olan, insanların yaşamın gündelik sorunlarında ve sıkıntılarında dayanışma birlikteliği” olarak görmek de yanlıştır. Musahiplik, dünyevi sorunların,

sıkıntıların, zorlukların giderilmesi için var olan bir kurumlaşmanın çok çok ötesindedir.

Her şeyden önce musahiplik Muhammed-Ali yoluna bağlılığın gereklerindedir.

Zahiri manada yani görünür şeklinden ziyade batını manada görünmeyen şekliyle de var olan, canın cesedi terk-i diyar etmesiyle de devam edecek olan bir kardeşlik birliğidir musahiplik.

Batını anlamda her zaman olacak olan bir kardeşlik kurumu olan musahiplik şüphesiz ki zahiri anlamda da şekil ve biçime takılmadan, özü esas almak suretiyle varlığını ilk insandan son insana dek sürdürecektir olan bir kurumsallaşmadır.

Sembolik olarak ilk insan olan Adem peygamberin yaşamsal sıkıntıları gidermek gibi bir derdi olmadığına göre Cebrail ile musahipliğini, yine yerin gök ile musahipliğini bu çerçevede ele almak ve anlam vermek gerekiyor.

Zaman değişmiş, şartlar değişmiştir. Ancak insanın kardeşliğe olan ihtiyacı bitmiş midir?

İnsanın gerçek anlamda sahiplenilmeye, sahip çıkılmaya ihtiyacı bitmiş midir?

Ekonomik olarak kimse kimseye bağımlı ve muhtaç olmayabilir. Peki dostlukla örülmüş, içinde inanç, samimiyet, çıkarırsızlık, fedakarlık, özümseme, güçlendirme olan bir kardeşliğe, değil bu dünyada her alemde ihtiyaç yok mudur?

Musahiplik tamda bu değil midir?

Musahiplik sadece bazı yaşamsal sorunların giderilmesi değildir. Onunla beraber ötelere ötesinde devam edecek bir kardeşliktir.

İnsanın aynı anne ve babadan olması insanı kan yoluyla (irade dışı olarak) kardeş yapar. Ancak musahiplik insanın irade olarak, bilinçli bir tercihle, ikrar vererek kendisine bir kardeş seçmesidir. Asıl kardeşlik bu değil midir?

Böylesi bir kardeşlik her zaman ve şart altında gerekli ve zorunlu değil midir?

Bir musahip New York'ta yaşıyor olsun, diğeri İstanbul'da. Bu aradaki mesafeler engel değil ki. Önemli olan ruhta, duyguda, düşüncede, inançta, gönül birlikteliğinde birlikte olmaktır. Bunlar içinde yan yana olmak, aynı mahallede yaşamak gerekmiyor.

Bize göre eski çağlardan ziyade asıl günümüzde musahipliğe ihtiyaç vardır. Asıl günümüz insanı kardeşliğe, samimiyete, içtenliğe, çıkarsızlığa, dostça ve pazarlıksız bir gülümsemeye, sarılmaya ihtiyaç duyuyor.

Günümüz kapitalist sistemi ve bu sistemin her şeyi rekabet temelinde oluşturmasıyla yapmacık, çıkarıcı, gayri samimi, görünen sevimliliğin ardına saklanmış olan memnuniyetsizliği ile insanlar aslında daha çok samimiyete, dostluğa, içtenliğe kardeşliğe ihtiyaç duymaktadırlar. İşte musahiplikte tam bu ihtiyaca tekabül etmektedir.

Sonuç olarak musahiplik için esas alınması gereken biçimsel kurallardan ziyade özdür. Toplumsal dayanışma, gündelik sıkıntılardan ziyade inançsal boyutudur.

İnsanı insan yapan, diğer varlıklardan ayrı ve özel kılan duygulara, düşüncelere yönelik olduğundan, salt bu dünyadaki bir kardeşlikle sınırlı olmadığından, nasıl can sonsuza dek var olacaksa musahiplikte sonsuza dek var olmanın kurumudur.

Kısa soru ve cevaplar

Allah insanı ve dünyayı niye yarattı?

Allah tüm bu kainatı ve dünyayı biz insanlar için var etti.

Bizleri sevdiği için Allah bizleri yarattı.

Bizler var olduğumuz için, özel ve değerliyiz. Bunun bilincinde olarak yaşamalıyız.

Allah bizleri kendi varlığından var etti. Bizler bu dünyada hareketlerimizde özgürüz. İyi ve kötüyü seçebiliyoruz. Allah bize akıl ve vicdan vermiş. İyi ve kötü ayırımı yapabiliyoruz ve bizler iyiyi seçmeli, iyi şeyler yapmalıyız.

Böyle iyilikler ve güzellikler yaparak, kötülüklerden uzak durarak yaşamımızı yaşarsak mutlu oluruz ve dünyaya geliş nedenimizde anlam kazanır. Yoksa hep huzursuz oluruz ve dünyaya gelmiş olmamızda bir anlam kazanmaz.

Allah neden peygamberler gönderdi?

Gelmiş geçmiş tüm peygamberler bizler için ayırım olmaksızın önemlidir, değerlidir, kutsaldır. Allah bu peygamberleri yanlış yapan, hata işleyen insanlara tekrar neden dünyaya geldiklerini hatırlatmak için gönderdi. İnsanların doğru bir yaşam sürmeleri, yaşamlarını değerli bir şekilde geçirmeleri için gönderdir. Peygamberlerde kitaplarla bu güzellikleri insanlara tekrar hatırlattılar.

Allah beni seviyor mu?

Allah seni sevmeseydi dünyaya gelmezdin.

Allah seni sevdiği için yarattı ve Allah'ında senden isteği onu sevmendir.

Allah'ı sevmek tüm yaşamı ve yaşamınla ilgili her şeyi, herkesi, tüm insanları sevmendir. Yaşama sevgiyle bakmandır. Her zaman için güzellikler yapman, senden yardım isteyene yardım etmendir.

Ne zaman ve nasıl dua etmeliyim?

İmkanın oldukça ceme katılmalı, on iki hizmetlerde görev almalı, semah dönmelisin.

Bunun dışında ne zaman istersen, ihtiyaç duyarsan duanı edebilirsin. Dua ederken ellerini açabilirsin, kalbine koyabilirsin. İstedığın dilde, istediğin şekilde duanı edebilirsin. Seninle Allah arasında herhangi bir sınır yoktur. Allah sana, senin kadar yakındır.

Hata ve yanlış yaptığımda ne yapmalıyım?

Hata ve yanlış yaptığında elinden geldiğince hatalarını düzeltmeye çalışmalısın. Hata yaptığın, yanlış yaptığın kişilerden özür dilemelisin. Özünü dara çekmelisin. Yani kendi kendini sorgulamalı ve bir daha aynı hataları yapmamaya kendine söz vermelisin.

Küçük yalan söylersem günaha girer miyim?

Yalanın küçüğü ve büyüğü olmaz. Asla ama asla yalan söylememelisin. Her zaman için doğru olanı söylemelisin.

Her yalan söylediğinde bu diğer insanların sana olan güvenlerini sarsar, insanlar daha sana güvenmez.

Her yalan söylediğinde en çok bundan sen zararlı çıkarsın. Yalanın, kötülüğün sana hiç faydası yok. Bu dünyadaki denge iyilik ve doğruluk üzerine kurulmuştur. Bu iyilik ve doğrulukta yalanın ve kötülüğün yeri yoktur. Sana belki o an dezavantaj gibi gelebilir fakat sen yalan söyleyerek iyi bir şey yaparsın ve bu iyiliğin karşılığını mutlaka alırsın.

Allah'tan korkmalı mıyım?

Allah seni sevdiği için yarattı. Seni sevmeseydi yaratmazdı. Allah'ın senden isteği ve dileği onu sevmen ve iyiliklerde bulunman, sevgiyle ve saygıyla yaşamandır. Tüm insanlara ve doğaya karşı sevgiyle yaklaşman ve koruyucu olmandır.

Unutma ki Allah'ın merhameti, bereketi ve rahmeti sonsuzdur, sınırsızdır.

Allah'a sevgiyle yaklaş, Ondan korkma. Eğer yanlış yaparsan hemen yanlışını düzeltmeye çalış ve bir daha yanlışlar yapmamaya çalış. Bunun için özünü dara çek, dua et ve kendi kendine Allah'ın huzurunda söz ver, bir daha yanlış yapmayacağına.

Allah nerede?

Allah bizlerle birlikte. Allah her yerde. Allah bizlere, bizden daha yakın.

Allah'ı uzakta arama. Allah'ı bir insan gibi düşünme, bir ak sakallı dede gibi düşünme.

Gördüğün her varlık Allah'ın bir eseri. Dolayısıyla bir yansıması. Fakat bu eserler Allah'ın kendisi değildir. Allah'ı somut olarak, yani elle tutulur tanımlamak mümkün değil.

Allah'ı aklımız ve kalbimizle biliriz, hissederiz.

Hız. Ali neden önemli?

Hız. Ali, Ehlibeyttendir. Ehlibeyt ise Allah'ın en özel varlıklarıdır. Ehlibeyt daha yer ile gök yaratılmadan nur olarak varlardı.

Allah onları dünyaya insanlara ebedi olarak doğruları gösterecek diye, Allah sevgisini kalplerine bir daha çıkmayacak şekilde koysunlar diye gönderdi.

Ne yazık ki çok insan bunu anlamadı, anlamak istemedi. Kendi benlikleri ve dünya hırsı onların kalplerini kapladı. Çok küçük bir insan topluluğu Ehlibeyti anladı ve onları severek onların yolunda gidiyor. İşte sende o Ehlibeyti sevenlerdensin.

Ehlibeyt, yani Hız. Muhammed, Hız. Ali, Hız. Fatma, Hız. Hasan ve Hız. Hüseyin bir bütündür. Bunları bir birinden ayırmak imkansız. Onlar aynı nurun farklı farklı parçalarıdır.

Hız. Ali'yi ve Ehlibeyti sevmek, onların yolunda gitmek, onlara bağlı olmak inancımızın temelidir.

Alevilikte dede ve ana demektir?

Dede ve ana Alevilerin inanç anlamında önderidirler.

Dedeler ve analar cem ibadetini yönetirler, canların sorunlarını dinler onlara nasihat eder, onlara yol gösterirler.

Dedeler ve analar bilmeyenlere Aleviliği anlatırlar, Aleviliğin ilke ve kurallarının ne olduğunu hatırlatırlar.

Muharrem orucu tutmak zorunda mıyım?

Yaşın küçük olduğundan ve gelişme çağında olduğun için oruç tutmak zorunda değilsin.

Fakat 12 gün boyunca et ve etli yiyecekler yemeyebilirsin.

Yine 12 gün boyunca cemevine diğer arkadaşlarınla beraber gidebilir, sohbetleri dinlersin. Mersiyeleri birlikte söyleyebilir, birlikte gülbankları okuyabilirsin.

Uyumadan önce hangi duayı okumalıyım?

Senin bildiğin gibi istediğin dilde ve istediğin şekilde dua edebilirsin. Dua etmek için illa gece olması veya gündüz olması gerekmiyor.

Sana Şu duayı örnek olarak veriyorum. Sen yinede dilediğin gibi, içinden nasıl geliyorsa öyle duanı edebilirsin. Duada esas

olan samimiyettir, biçim değildir. Duanı bitirdikten sonra elini kalbine koy, sonrada dudaklarına götürüp niyaz et.

Allah'ım,

Annemi, babamı ve bütün ailemi kazalardan belalardan koru.

Onları bana bağışla.

Beni de onlara bağışla.

Beni Ehlibeytin, Hacı Bektaş Velinin, Pir Sultan Abdalın yolundan ayırma

Sen dünyamıza barışı, huzuru nasip eyle.

Dünyada savaşlar, açlık ve ölüm olmasın

Tüm kötülükler yer yüzünde silinsin

Yezitlikler olmasın

Tüm insanlar barış ve huzur içinde yaşasınlar

Allah, eyvallah